

Stanowisko XV Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego w sprawie Projektu e-Zdrowie (e-Health)

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie uważa, że e - Zdrowie jako usługi informacyjno - komunikacyjne w perspektywie musi zapewnić lepsze wykorzystanie Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej jaką jest ICNP® w praktyce klinicznej.

Nowa technologia musi być rozwijana z korzyścią dla pacjenta i we ścisłej współpracy z zespołem, który będzie mógł ją rozwijać i dostosowywać do praktyki pielęgniarskiej.

Wobec prognoz KE, że w 2051 r. 40% społeczeństwa osiągnie wiek powyżej 65 r. ż. i będzie to społeczeństwo, które obecnie wykorzystuje technologie informacyjne i komunikacyjne (ICT) na co dzień - dlatego konieczne jest rozwijanie e - Pielęgniarstwa.

E- Pielęgniarstwo - system usług pielęgniarskich świadczonych z wykorzystaniem ICT oraz narzędzi mobilnych, **musi zostać** włączony do systemu świadczeń medycznych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Świadczenie to z uwagi na nisko kosztowe wyposażenie stanowisk pracy jest bardziej ekonomiczne, niż usługi realizowane w tradycyjny sposób.

Dostępność technologii informacyjnych dla pielęgniarek pracujących w środowisku powinna być priorytetem rozwijania informatyzacji ochrony zdrowia z uwagi na realizowane przez pielęgniarki istotne dla ochrony zdrowia funkcje tj. m.in. profilaktyczna czy edukacyjna, które mogą być świadczone z wykorzystaniem ICT i wiedzy profesjonalnej, gwarantowanej przez wykształcone pielęgniarki. Działania te umożliwią lepsze i skuteczniejsze wykorzystanie środków ochrony zdrowia na inne świadczenia zdrowotne i ich zwiększenie w przyszłości.

ICT powinny w przyszłości służyć kontynuacji kształcenia ustawicznego w zawodzie pielęgniarki (CPD) - ważnego elementu strategii uczenia się przez całe życie zawartej w stanowisku PTP i umożliwiać zdobywanie wiedzy z wykorzystaniem e-learningu

http://www.ptp.na1.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=178&Itemid=71

Tło

Usługi elektroniczne w zdrowiu (popularnie nazywane e-zdrowiem, e-medycyną lub telemedycyną) obejmują wszystkie możliwe zastosowania nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych we wzajemnych relacjach pielęgniarek, lekarzy, instytucji ochrony zdrowia (szpitali, przychodni) i ich klientów (pacjentów)

Zagadnienie e - Zdrowia stało się jednym z czołowych zagadnień polityki zdrowia w UE, [i2010 < http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/index_en.htm >](http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/index_en.htm)

celem strategii jest połączenie wszystkich inicjatyw, działań dla tego celu i spotęgowania rozwoju i wykorzystania technologii cyfrowych na co dzień. Technologie te, znane także jako informacja i technologie komunikacji (ICT), uważane są za konieczne dla wkładu do pozytywnego rozwoju ekonomicznego, tworzenia miejsc pracy i zwiększenia jakości życia. Inicjatywy te są częścią strategii Lizbońskiej, aby uczynić Europę bardziej konkurencyjną i wyposażać w wiedzę wspierającą budowę bardziej dynamicznej gospodarki. Ponadto **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie stosowania praw pacjenta w transgranicznej opiece zdrowotnej określa konieczność wprowadzenia e-zdrowia**

W 2004 r. Komisja podjęła działania w zakresie e-Zdrowia, by ochrona zdrowia była lepsza i skuteczniejsza dla obywateli europejskich: Plan działania dla obszaru e - Zdrowie (COM 2004-

356)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0689:FIN:PL:PDF>

przedstawia jak zmiany w ochronie zdrowia, takie jak starzenie się populacji, brak zasobów ludzkich i wzrastające koszty opieki zdrowotnej wpływają na wysoką jakość i dostępność opieki. e - Zdrowie, chociaż trudne do zdefiniowania, zawiera wszystkie ww. inicjatywy, a które umożliwiają ulepszoną administrację w zakresie zdrowia i poprawę przepływu informacji i jej upowszechnianie np. dla **promowania zdrowia, elektronicznych zapisów zdrowia, telemedycyny i innych usług jak np. przepisywanie leków**, możliwych do wykorzystania z pomocą przenośnych systemów, które porozumiewają się między sobą, portali zdrowia i wielu innych ICT – narzędzia wspierające i pomagające w zapobieganiu chorobom, diagnozowaniu, opiece, monitorowaniu zdrowia i zarządzaniu stylem życia.

Korzyści z e - Zdrowia są ogromne, między innymi technologia ICT może zaoferować:

- **Ulepszony dostęp do informacji:** Pacjenci mogą otrzymać lepszą informację o różnych metodach leczenia, umożliwiających poprawę stanu zdrowia. Narzędzia dostępne on-line mogą pomóc pacjentom lepiej zrozumieć ich sytuację zdrowotną i dostarczyć prostą informację ułatwiającą zrozumienie, z wykorzystaniem forum dyskusyjnego, którego uczestnikami są osoby z podobnym problemem zdrowotnym. Ponadto, e - Zdrowie może uprościć profesjonalistom proces samej ochrony zdrowia populacji, łatwiej jest uzyskać dostęp do informacji i podzielić się nimi, zarówno w zakresie ogólnym jak i w konkretnym przypadku pacjent – sytuacja/problem. Wykorzystanie elektronicznych zapisów dokumentacji pozwala profesjonalistom ochrony zdrowia dowiedzieć się dużo więcej z dokumentacji medycznej jednostki niż z wykorzystaniem tradycyjnych kartek papieru (często nieczytelnych), a dzięki temu ulepszyć komunikację między szpitalami i POZ. Ponadto stan pacjenta może być monitorowany na odległość ułatwiając ciągłość opieki i wprowadzając dostępność do nowości w POZ i opiece szpitalnej.
- **Zwiększenie koncentracji ochrony zdrowia nad pacjentem:** Powszechne wprowadzenie e - Zdrowia może umożliwić zwiększony dostęp do usług ochrony zdrowia, które coraz bardziej się rozwijają. Pozwoli to profesjonalistom ochrony zdrowia stać się elastyczniejszymi i bardziej zdolnymi, by ukierunkowywać swoje działania dla zróżnicowanych potrzeb indywidualnych pacjentów / klientów ochrony zdrowia, tak w POZ i opiece środowiskowej, jak i w miejscach odległych od placówek ochrony zdrowia. Narzędzia on-line i mobilne narzędzia w chwili obecnej dają wiele możliwości i mogą być wykorzystane przez profesjonalistów ochrony zdrowia, którzy muszą dojechać do pacjentów, aby dostarczyć im specjalistyczne usługi, niedostępne na co dzień. Usługi e - Zdrowie umożliwiają także podnoszenie jakości opieki w odległych, obszarach wiejskich - dzięki wykorzystaniu nowoczesnej infrastruktury komunikacji.

Istnieje ogromny potencjał w zakresie wykorzystania e - Zdrowia również w pielęgniarstwie, by uczynić systemy ochrony zdrowia bardziej ukierunkowane na obywateli, przesunąć opiekę zdrowotną (zgodnie z założeniami Deklaracji z Alma-Aty) ze szpitali do społeczeństwa i przygotować pacjentów do samoopieki, poprawić ich bezpieczeństwo poprzez lepszy dostęp do usług opieki zdrowotnej i pomóc profesjonalistom ochrony zdrowia w wykonywaniu zadań.

Działanie e - Zdrowie znalazło także swoje uzasadnienie w dokumencie „Zielona karta pracowników ochrony zdrowia” (COM 2008 725 dokument końcowy) http://ec.europa.eu/health/ph_systems/docs/workforce_gp_pl.pdf > z naciskiem na wspieranie profesjonalnego kształcenia ustawicznego (CPD)

http://ec.europa.eu/health/ph_overview/co_operation/healthcare/docs/COM_pl.pdf

Aby założenia planu strategicznego wdrożyć do praktyki Komisja Europejska zwiększyła m.in. działania na rzecz zaprojektowania szablonu e - recepty (elektronicznej recepty – umożliwiającej realizację leczenia poza granicami kraju, w którym została wystawiona). E - Zdrowie jest także częścią planu strategicznego opracowywanego przez PTP oraz EFN

http://www.efnweb.eu/version1/en/documents/EFNStrategicandOperationalLobbyPlan2009-2013-EN_000.pdf, a który jest częścią polityki e-Zdrowie http://ec.europa.eu/health/ph_overview/health_forum/policy_forum_pl.htm oraz stanowisk EFN http://www.efnweb.eu/version1/en/core_pstatement.html

Jednakże dla zwiększenia potencjału e - Zdrowia potrzebne jest silne poparcie polityczne jak i baza technologiczna dostępna dla świadczeniodawców i świadczeniobiorców. Komisja Europejska ostrzega, że, chociaż technologie ICT (TIK) będą kontynuowały rozwój i będą dostępne nowe możliwości ich wykorzystania, ich obecność na lokalnych rynkach może zostać ograniczona bez silnego zaangażowania i przywództwa na poziomie w krajów UE, regionów i lokalnych władz.

Obecnie rozwój e - Zdrowia społeczeństwa stoi przed problemami:

- braku ministerialnego zaangażowania,
- konieczności rozwoju standardów UE i zabezpieczenia dostarczania e – usług,
- zabezpieczenie prywatności osób i poufności danych,
- uczynienie dostępu do usług e – Zdrowia osiągalnymi dla wielu obywateli europejskich.

Aby rozwiązać ww. problemy konieczne jest, aby UE zaadoptowała wspólne normy dla jakości, bezpieczeństwa i **współdziałania** dostosowanych do miejscowych potrzeb i w oparciu na gruntownym zrozumieniu infrastruktury i potrzeb rozwijanych przez współpracę z jej użytkownikami, w tym również pielęgniarkami.

Obecnie w UE jest prowadzony projekt **CALLIOPE**, w którym uczestniczy Europejska Federacja Stowarzyszeń Pielęgniarek.

Uważamy, że jest to szczególnie ważne, aby tego rodzaju inicjatywy nie tylko się rozwijały, ale też były właściwie wspierane, aby umożliwić współpracę transgraniczną wszystkich związanych z tym zagadnieniem elementów, a szczególnie:

- Wprowadzenie pojęcia bezpieczeństwa i skoncentrowania na pacjencie we wszystkich poziomach projektu e – Zdrowie,
- Utrzymanie ciągłości opieki pacjenta mobilnego przez wzmacnianie interdyscyplinarnej współpracy i pracy zespołowej pomiędzy zespołami opieki zdrowotnej,
- Czuwanie, aby inicjatywy e - Zdrowie uzupełniały się, ale nie zastępowały kontaktu z człowiekiem,
- Zapewnienie gwarancji prywatności obywateli przez monitorowanie bezpieczeństwa przechowywania informacji poufnej,
- Promowanie rozwoju norm UE odnośnie odpowiednich usług zdrowia i zachęcanie do dalszego kształtowania umiejętności profesjonalistów ochrony zdrowia.
- Utrzymanie współdziałania między e – Zdrowiem a tradycyjnymi systemami ochrony zdrowia.

Założenia e - Zdrowia są szerokie, ale wprowadzając ten projekt należy zadbać o to, aby jego rozwijanie odbywało się w miejscach najbardziej do tego przystosowanych z równoczesnym dostosowywaniem tych, które tego potrzebują.

PTP uważa, że należy połączyć siły, aby terminologia pielęgniarska funkcjonowała w strategii na poziomie kraju z wykorzystaniem narzędzia jakim jest ICNP®, by zagwarantować: bezpieczeństwo opieki, jej jakość oraz wycenę usług świadczonych przez pielęgniarki – wystandardyzować opis zawodu pielęgniarki i uczynić pielęgniarstwo widoczne w systemie usług zdrowotnych.

Warszawa 27listopada 2009

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie Zarząd Główny www.ptp.na1.pl
Al. Reymonta 8 lok 12 tel +48 (0) 22 663 63 45; fax: + 48 (0) 22 398 18 51; email: zgptpiel@gmail.com;
osoba do kontaktu: Dorota Kilańska przewodnicząca ZGPTP email: zgptpiel@gmail.com

OPP KRS 0000065610